

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Türkiye, 100 bin işçi başına ölümlü iş kazalarında Avrupa'da birinci sırada yer alıyor; Dünya sıralamasına bakıldığında üçüncü sıradadır.

İşçi Sağlığı İş Güvenliği Meclisi (İSİG) verilerine göre; Ocak ayında en az 159 işçi, Şubat ayında en az 127 işçi, Mart ayında en az 114 işçi, Nisan ayında en az 153 işçi, Mayıs ayında en az 164 işçi, Haziran ayında en az 131 işçi, Temmuz ayında en az 178 işçi, Ağustos ayında en az 149 işçi, Eylül ayında en az 147 işçi ve Ekim ayında en az 155 olmak üzere; Türkiye'de 2019 yılının ilk on ayında en az 1477 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği bildirilmektedir.

Uzmanların tespitlerine göre iş kazalarının yüzde 98'i önlenabilir kazalardır. Bu nedenle iş kazalarını kaza olarak nitelemek gerçeği yansıtmamaktadır. Bu nedenle gerekli önlem alınmadığı ve denetim yapılmadığı için yaşamını yitiren işçilerin ölümü iş cinayeti olarak adlandırılmaktadır.

İş güvenliğini maliyet unsuru olarak gören anlayış sonucunda ve denetimlerin yapılmaması sebebiyle her ay bir Soma yaşanmakta, her gün en az 4-5 işçi iş cinayeti sonucu yaşamını yitirmektedir. Gizli salgın olarak adlandırılan meslek hastalıklarının verileri ilgili Bakanlıkça tutulmuyor ya da kamuoyu ile paylaşılmıyor ancak ILO ve WHO verilerine göre her 1 "iş kazası sonucu ölüm" karşılığında yaklaşık 6 "meslek hastalığı sonucu ölüm" olmaktadır.

Türkiye'de iş müfettişleri sayısının çalışma hayatının denetimini sağlayacak seviyeden uzak olduğu bilinmektedir. Müfettiş sayısı zaten yetersizken, var olan müfettişlerin de 219 yılında çalıştırılmadığı basına yansımıştır. "İş Teftiş Kurulu Yönetmeliği" uyarınca 2019 yılı "Genel

11663

Çalışma Planı” Aralık 2018’de Bakanlıkça onaylanması gerekirken bu onayın Eylül 2019’da verilmiş, söz konusu teftişin türünün de ‘Programlı Teftiş’ içermediği görülmüştür.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın 2019 yılının ilk 9 ayı içerisinde iş müfettişlerini çalıştırmaması, iş kazalarına, iş cinayetlerine, meslek hastalıklarına, hak gasplarına davetiye çıkarmak anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İş Teftiş Kurulu Yönetmeliği” uyarınca 2019 yılı “Genel Çalışma Planı”nın 2018 yılı Aralık ayı içinde onaylanması gerekirken bu onayın 2019 yılı Eylül ayında verilmiş olunması; söz konusu onayda da yine temel teftiş türü olan “Programlı Teftiş”e yer verilmemiş olunmasının herhangi bir gerekçesi var mıdır?
- 2- İş Teftişinin iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinin yanı sıra işçilik haklarının alınmasında bir etkisinin olmadığı mı düşünülmektedir? Eğer böyle düşünülmüyorsa, iş müfettişlerinin 2019 yılının ilk dokuz ayı boyunca çalıştırılmamış olunması nedeniyle kaç işçinin iş kazası ve meslek hastalığı kaynaklı ölümüne neden olunmuştur? Yine iş müfettişlerinin çalıştırılmaması nedeniyle kaç işçi aylarca ücretini almamıştır?
- 3- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında (gerek iş sağlığı ve güvenliği ve gerekse de işin yürütümü yönünden) kaç adet programlı teftiş ve kaç adet de inceleme teftişi yapılmıştır.
- 4- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında (gerek iş sağlığı ve güvenliği ve gerekse de işin yürütümü yönünden) müfettiş başına düşen teftiş sayısı nedir?
- 5- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında “Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı”na iş teftişi ile ilgili kaç adet başvuru yapılmış ve bu başvurulardan kaçına yanıt verilmiştir?
- 6- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında (gerek iş sağlığı ve güvenliği ve gerekse de işin yürütümü yönünden) fiilen teftiş dışı işlerde görevlendirilen müfettiş sayısı ile hiçbir görev verilmeksizin bekletilen müfettiş sayısı kaçtır?
- 7- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında (gerek iş sağlığı ve güvenliği ve gerekse de işin yürütümü yönünden) uygulanmış olan idari para cezası toplamı ne kadardır?
- 8- 2018 ve 2019 yıllarının ilk dokuz ayında durdurma istenen işyeri sayısı kaçtır?
- 9- 2019 yılı ilk dokuz ayı boyunca işverenlerin kısa çalışma ödeneği taleplerine istinaden kaç müfettiş görevlendirilmiştir ve bu müfettişlerce kaç adet inceleme yapılmıştır? Netice olarak işverenlere toplam ne kadar para ödeme yapılması sağlanmıştır?